

طاشينك
اشيخ يوسى غزته
صاحب السبيل: هارند ماموريان: اندير

"TACHINK"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Թ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՑ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	207.2
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	80	40	2.2
ՍՐՏԱՍՍԱԶՄԱՆ	25	13	3.2

Նամակներ պէտք է ուղղել «ԳՐԱԿԱՆ»-ի
Խմբագրության
Rédaction du journal Arménien
«TACHINK» — Smyrne

Զի քրատարակում ձեռագիրները չեն վերադարձվում

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԴԻՄԱԿԻՆ ՏՍԿ

ՆՈՐԷՆ ԶՕՅՐԱՊ ԷՓԵՆՏԻՆ

Կարծեմ, թէ քիչ մը ուշ մնացած պիտի համարուի, եթէ ձեռնարկել հոս մանրամասն ու ամբողջական գնահատմանը այն նշանակությունը — իր պարունակած «անհայտնություն»-ներովը նշանակուած — ճառին, զոր Պոլսոյ մեր պանծալի մեկուկը՝ Գրիգոր Էփ. Զօրայի մէջ քանի չարախառն առաջ արտասանեց Սկիւտարի բարձունքը սարքուած դաշտահանդէսի մը մէջ։

Պոլսահայ մամուլը արդէն վեր առաւ մէկէ աւելի զարմանալի կէտերը այդ ճառին, որ՝ քրտնաշնորհն պատրաստուած՝ տեսակ մը հրապարակային արգարացումն էր՝ երկու տարիէ ի վեր մեր քաղաքական ու ազգային կեանքին մէջ Զօրայի Էփ. Կատարած առարկայի — չըսելու համար կասկածներ — դերին։

Թուրք մամուլն ալ, խիստ ինկադրական փութկոտութեամբ մը, արտագրեց Զօրայի Էփ. Զօրայի ճառին այն մասերը, ուր գաւառի հայութիւնը կը ներկայացուէր իրեն ազատութեան, արգարութեան ու անդորութեան բարիքներն — չորսիւս սահմանադրական ընթացքին — անհունորէն որդուած երանելի համայնք մը։

Այսպիսի «արգարութիւն» յայտարարութիւններէ ետքը՝ տարակոյս չի մնար թէ՛ յառաջիկայ մեկուկուկան ընտրութիւններուն՝ երկուստեք — Թուրքերը չի հանեն Զօրայի Էփ. Զօրայի զէմ այն խոչընդոտները, զորս հարթելու համար ազգութիւն իրար անցնելու ուղիք ունեցանք երկու տարի առաջ համընդհանրութեան քաջանքի համարդի մը մէջ։ — Փոյլ չէ՛ որ, վերջէն, ողբալիօրէն յուսալար եղած ըլլանք, փոյլ չէ՛ որ ժողովուրդին համար տալու և անկէ հրահանգ անելու համար Զօրայի Էփ. Զօրայի խելագործին տուած ստորագրութիւնը և խանդավառութեամբ ստանձնած յանձնարարութիւնները յարգուած չըլլան, փոյլ չէ՛ թէ գաւառի հայութիւնը այսօր Զօրայի Էփ. Զօրայի խելագործին իր հաշտեց Զօրայի Էփ. Զօրայի ըրած լաւատես հաւատարմութիւնը՝ նորանոր ցաւերու, զըրկանքներու և զուրկանքներու տեղատարափ տեղեկագրերով, որոնք Զօրայի Էփ. Զօրային կը ձօնուէին Պոլսահայ մամուլին սրեւակներուն մէջ։

Ես զպիտի կանդ առնեմ, նաև, Ստանայի կոտորած խնդրոյն վրայ Զօրայի Էփ. Զօրայի այս առթիւ կարգացած դամբանականին չուրջը։ Ի՛նչ ալ իր ճառին այդ մասէն լալու չափ տրտմանք ետքը՝ պիտի ուզեմ կուշտակուել ինչպէս իր վերջին նիւն վրայ, ուր ինքզինքը ալ հոգակէ «համոզուած ընկերակցական մը»...

Այդ ճառէն կէտ մը, ասկայն, անկաստ ու անպատասխան մնաց հրապարակի վերայ, և այդ կէտն է միայն — թերևս ամենէն կարեւորը — զոր կ'ուզէի վեր առնել հոս, որքան ալ քիչ մը ուշ մնացած ըլլաւ ատոր համար։

Զօրայի Էփ. իր սովորական կեղծ ճեղքնալոյսովը, որ իր սօս զգուշաւորութեան ուրիշ կշռանակ մըն է, աջ ու ձախ քարեր կը գործէ, սահմաններ կը դժէ, փոքրիկներ կը դարցնէ, պիտակներ կը փակցնէ իր ճառին երկայնքը, և մասուոր այս համայնքի ու վերին մարդանքն տարուած և մեծ մասամբ մըն ալ հաճոյք պատճառելու համար իր «համակրած»

ամբողջականութեան, կը փորձէ բնորոշել պարագան կամ զիրքը այն մտաւորական «երկտասարդութեան» և «ժողովուրդին համատեղ պատկերացման մարդոց» կամ «մաս մը աշխատանքներու», որոնք իր թէ կ'ընեն ու մենք-ազատներուն միացած են «յետապիկական» սպաքարին մէջ ընդգէմ «ազատական» շարժումին։

Զօրայի Էփ. Զօրայի կը սահմանի այս անհիշակա համարաշարքն հանդէպ և կ'ազդարարէ սրտաբեկ։

— «Ի՞նչ ալ, ո՞վ իմն Բրուտոս»...

Անհայտնութիւնը աւելի մեկն ու վերան-բաց կը դառնայ երբ Զօրայի Էփ. կը սկսի «Փարաւոններու երկրին», «Կարմիր Դժոխան», «Արշակունի» և «Արիւնքիցի առաքելներու» խօսքն ընել։

Զօրայի Էփ. Զօրայի չափ կը սկսի «մազերէն քաջուած» փոխաբերութիւնները։ Խնդրել — կը հասկնա՞ք — Ստանայի Կատարած խանդավառութեան վրայ է։ Ստանք են «Յետապիկական» նորադպր զինակիցները, որոնք «զեղեցիկ սկզբունքներու անունով ճշմարիտ զինուորահաւաքութեան մը ձեռնարկներ են» եղեր, և որոնց ըրածը «Կանոնաւոր արշաւանք մըն է» եղեր են...

Զեկնք բառերու քաջաւորը, և ճշգրէնք մէջոնդ նետուած ամբաստանութեան հիմնական արժեքը։

Զօրայի Էփ. Զօրայի ճշմարիտ «ազատականութեան» մը անունով կը բարբառի, որուն ծանօթ ամբողջականութեան փաստական իր դերին մէջ։

Իսկ մենք, Խանդավառներս, կը յաւանքինք ըլլալ Հայ կեանքի ներկայ իրականութեան մէջ՝ ճշմարիտ ազատականութեան կոտորածին վրայ կեցող կուսակցութիւն մը, և կը սնդղենք, թէ ազատականութիւնը միայն իր ինքնին չի կրնար կասկածի տակ դնել մեր ազատականութիւնը։

Կրնայ ըլլալ որ կողմ ու մենք-ազատութիւն իրենց այսինքն կամ այսինքն մասնակի շահերուն մէջ օգտուին մեր հետեւած քաղաքականութեանն՝ այս կամ այն հանրային հարցին շուրջը։ Բայց ամբողջ զապա-ցուցանք, թէ մենք կ'ընենք կամ մենք-ազատական հաշտեց կը գործենք, և մասնաւոր չափաւորեցանք, թէ կը մեղանք այն ազատական սկզբունքներուն զէմ զոր կը դաւանենք։

Մենք չենք զիջանք, չենք յամենար իսկ փաստելու, թէ այդպիսի զապաւորութիւն մը իսկապէս գոյութիւն չունի, և եթէ ունենար ալ՝ պիտի չի կրնար կասկածի տակ դնել մեր ազատականութիւնը։

Կրնայ ըլլալ որ կողմ ու մենք-ազատութիւն իրենց այսինքն կամ այսինքն մասնակի շահերուն մէջ օգտուին մեր հետեւած քաղաքականութեանն՝ այս կամ այն հանրային հարցին շուրջը։ Բայց ամբողջ զապա-ցուցանք, թէ մենք կ'ընենք կամ մենք-ազատական հաշտեց կը գործենք, և մասնաւոր չափաւորեցանք, թէ կը մեղանք այն ազատական սկզբունքներուն զէմ զոր կը դաւանենք։

Մեր ազատականութիւնը դատարար չի ճանչնար, այլ ժողովուրդ, և կը ճշգրտի ազգային ներքին համընդհանրութեան ու ներդաշնակութեան իրազօրծումներու իսկ մեր գործակցութիւններն ալ զրամբ ու զիրքի չի ու զապաւոր սակարկութիւններով չէ՛ որ կը յատկանշուի, այլ կը կրնի դուր գալու արտաքին իրադրացում նկարագրի մը։ Ե՛ն հարուստ մենք — ա-

զան, Է՛ն բարձրաստիճան կղերականը, կրնան գործակցել, ընկերակցել մեզի, եթէ կը բաժնեն մեր ազատական — ամբողջական սկզբունքները։

Եթէ զրամ ունենայր կամ սքեմ կրելը անպատճա՛ն յեւադիմակալ ըլլալ կը նըշանակէ, ի՛նչ պիտի ըսէ Զօրայի Էփ. Զօրայի, եթէ իրեն մէկիկ մէկիկ մասնաւորութիւնը ու հաստատար — իրմէ սկսեալ — պրոպագանդներ, մենք-ազատներ, որոնք ամբողջականութեան «համակր» հանդա-մանքին մէջ կը կարծեն ապահովել ս'ըր իր խանութին շահը և ո՛րը իր գրաւած կամ ցանկացած զիրքը։ Ի՛նչ պիտի զըրուցէ Զօրայի Էփ. Զօրայի, եթէ՛ Պատրիարքական Տեղապահ՝ Դուրեան վարդապետին մինչև գաւառի այսինքն Ստանայի Զփ. իրեն ցուց տամ տասնակնիքով հայ կղերականներ, «սեպուղի»-ներ, որոնք կ'ընենք ամբողջականութեան տուած են, «ազատական», ի՛նչ կ'ըսեմ, «ընկերակցական» ամբողջականութեան, որուն հիւսիսաւորութիւն, անպայման կամակատարութիւն կըրտնաւորուի է որ կը պահեն իրենց գրաւած ամբողջութիւնը, և ատու իրենց զեղծումներուն ու անարժանութեանը մէջ ալ զերծ կը մնան յաճախ պատասխանատուութիւնէ...

Թո՛ղ Զօրայի Էփ. Զօրայի զէմ զիմաց հաւաքէ «ազատականութեան» պիտակին ալ կ'ազմուած երկու պոփոքներ, իր «համակրածը», և մերկանք, և այն ատեն զիւրին պիտի ըլլար հաստատուել թէ՛ որ կողմը իրաւունք անկեղծութիւն կայ, և ո՛ր կողմը անխառն կեղծիք, հաշտ ու չաճախնդրութիւն։ Մեր փոյլը պիտի չըլլար քոյկերիմ զոնկ կղերականն ու մենք-ազան, որոնց հետ տալիք-առնելիք մը, ճարակաւ մը չունինք։ Բայց կ'ապահով-ցնեմ ձեզի, թէ Զօրայի «ազատականութեան» շարքին՝ ամբողջականութեան քոյկ իւրին՝ երեսը պիտի չունենային տնկուելու այն պրոպագանդներ ու կղերականներ, որոնք ազգային շահերու նկատուածով միայն մեկնին մէջէն ձեռք կուտան մեր հակառակորդներուն։

Դալով մտաւորական «երկտասարդութեան», որուն խօսքն ընել չի մոռնար միշտ Զօրայի Էփ. Զօրայի զիմաց աչքի ինչ խաբկանքով մըն է որ զայն կը յաւանքի տեսնել ամբողջականութեան կողմը, միջակութիւններու հաւաքովին մէջ։

Գուցէ ամբողջ կամուս պատրանք մըն է իր կողմէն, սիրայօժար ինքնախաբուրութիւն մը, որուն կը կոտչի Զօրայի Էփ. Զօրայի չի տեսնելու համար իր չուրջը՝ ճշմարիտ մտաւորականութեան քաջակայութիւնէն լայնցող պարագայը...

ՍՈՒՐԷՆ ՊԱՐԹԵԼԵՆԸ

ՔԻՉ ՄԷ ԱԶՆՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ օր բարեկամ մը ցաւ կը յայտնէր թէ հասարակական գործունէութիւնս ինծի զէմ չափ մը հակառակորդներ ստեղծած է։

Պոլսի քաղաքացի մը միայն պատասխանեց։ Ինծի համար ցաւային հանրային հակառակորդներ ունենալ չէ, քանզի ամէն զապաւորի զինուոր, ամէն հանրային գործարար՝ ինքնին է որ իր հակառակորդները ունենալ, որոնք զէմ պայքարելով՝ զապաւորին տակն և ետնով կը վարեն և գործին աւելի լրջօրէն կը ծառայէ։

Բայց ինչ որ անհուն ցաւ մը կը պատճառէ ինծի, և յաճախ զոտնորէն կը մոտտամ այդ քանին վրայ, ան է որ զա-

զապաւորի հակառակորդները չափ չուտ, զրեթէ յանկարծ, անձնական թշնամիներ կը դառնան, և մինչև իսկ ոխերիմ։

Ու, աւագ, անոնց մէջ կը դառնան երբեմն հին սիրելի բարեկամներ ալ, որոնց հետ մինչև երէկ սերտու կապուած էինք, և այսօր սկզբունքի տարբերութեամբ իրարմէ անջնջուած ենք։ Հեղինակ լայնցած է խրամաւոր՝ մեր սիրտերուն մէջն ալ, երբ սակայն այդ բարեկամները քիչ մը ազնուութեամբ հաւատարիմ մնալու էին հին գործընկերուն, անոնց համար միշտ տեղ մը պահուել էին սիրտին մէջ՝ որ վերջապէս ան չի փոխուել, զոնք ազգային անկեղծ մը՝ որդէս պի հողին, օրուն անպայքարէն պարտաստած, քիչ մը հանգչէր՝ զոլոր մտերմութեան մը կամ քաղցը յիշատակի մը չուրին տակ։

Որքան անդամներ հողիս անդուստ մարմայը ունեցած է, կը խոտովանիմ, զապաւորի պայքարի ժամերէն դուրս, ինքնամիտութեամբ հանդարտ վայրկեաններուն, երբեք նոյնիսկ ամենէն անաղիւ հակառակորդս ուսին զարնել՝ տիրազէն ներդաշնակութեան ինքնաբերականութիւնը, և բարեկամ փայտով մը ըսել անոր՝

— Նորէն նոյն բարեկամները մնանք, չէ՛, եղբայր եմք՝ այնպէս չէ՛, վերջապէս ինչ որ ալ ըլլայ՝ մարդեր եմք...

Կուտող ձեռքը կը փնտռէ միշտ մեր ժող ձեռքը որ կը հետանայ։

Յաղթուած հակառակորդը աւելի ևս կը փնտռուի սրտազնուած պահուն, կ'ուզեն դուռն ինքը վեր վերցնել ինքը, ինք որ ներքին ինքզինքին լինալ վարը, ու կը չուարիս ինչպէս աղիւս ըլլալ անոր նըկատմամբ՝ ազնուութեամբ ցոյց տալու համար իրեն ճամբայ մը աւելի յարմար խորհող և վարող մարդուն համար։ Զոր կը կարծէ ըլլալ։

— Մոռնանք, սիրելիս։

Ու կ'որոնեն ամբողջաց բարի հայուածքը որ պահ մը աւելի սիրելի պիտի ընէ քեզի հակառակորդը, որովհետեւ կը փափաքիս որ անկա հեղինակ աչքիդ բարձր երեւայ։

Բայց ո՛րք են այդ անուշ խոտիքները, որ կեանքը նուազ անտանելի պիտի ընէին և վաղուան համար նոր ուժ մը պիտի տալին յոյնած մարմինին։

Սիրող պէտք ունի ներկու և սիրելու և հազիւ անկա կրնայ արգահատել տեսնելով զոհիկ ստորնացումը որուն կը զիջանի հակառակորդը։ Ու ժաքուր զայրոյթ մը կ'ուռնի ներսիդ, թէ ինչո՞ւ աշտոտ կ'իրքը կը կուրցնէ տարապայման, թէ ինչո՞ւ քիչ մը ազնուութիւն անոր սիրտը չընէր աւելի բարի և ներող քան որ կը տեսնաս թէ բնաւ չէ։

Ծուռ ակնարկ մը որ կը մասնէ ատու լուծիւնը վրէժիկովը սիրտին և ոչ իսկ բարե մը՝ զոնք սքողելու համար սպառնալիքը որ կը թուանորէ չնչած միջնուորող։

Ամէն օր նոյն ցաւը՝ տարբեր յոյգեւորով՝ յուսալար կ'ընէ սիրտը։

Ահա զեռ երէկ վաղեմի ծանօթ մը, տղայ տարիքէն ծանօթ (մէկ թաղի մէջ ծնած ենք), բարեկամի մը սաղմին մէջ՝ ներս մտնելուս սէս խայտ տուաւ, և արբանիստ բարեկամութիւնը չունեցաւ տան տիրուհին զէմ յարգելու, և խոտովանելով՝ սպառնալար կըրծուողութեամբ մը քոյկէս ատաւ քայլեց, զարմանքով անուշ տուաւ և որովհետեւ մը ձգելով իր չորրորդին՝ Գիտէ՞ք ինչո՞ւ այդ խեղճ բարեկամը ինքզինքին ներքեց այդ աստիճան պղտիկալ, որովհետեւ քանի մը օր առաջ ազգային խնդրի մը առթիւ զէմազգէմ դառնաւ

էինք՝ եւ իբրեւ քննադատ եւ վաստակաւոր հանգա մանքով։ (1)

— Չի վշտացար, հէ՛, դուք Տիկինը՝ անմիջապէս մօտս վազելով։

Վշտանալ, օ պիտի ուզէի վրշտանալ, գոնէ կարենայի վշտանալ, եթէ արդարեւ տանքը այդ վայրկեանին սիրտիս մէջ պըղ-տիկ տեղ մը ձգած ըլլար։

Ու քանիներ որ այսպէս բարենիւ կրտ-րած են ինչ, յանկարծ, առանց անձնա-կան ու է պատճառի։ Երախտապարտներ որ ուրացան բարիքը։ Հիացողներ, որ մոռցան խնկարկով ինչը զիս չի մոռցը-ւած խօսքերուն։ Խղճալի արտաքիններ, որ չի ներքին ինքի իրենցմէ տարբեր մը տաճել, որ ասեցին իս՝ որովհետեւ իրենց պաշտած կուռքը չի կրցայ պաշտել, որով-հետեւ հակառակ ձամբէ մը համարձակե-ցայ քալել՝ իբրեւ զինուորը բոլորովին տարբեր գաղափարի մը, քան ինչ որ ի-րենց կը թուի ըլլալ լուսագոյնը և ինքի համար միայն սխալ և վնասակար։

Պիտի խնդայի, պիտի ուզէի խնդալ, այնքան ցաւալար է գեղատաքաղ խնդ-ձովները այդ ուսմիկ հողիներուն, եթէ կարելի ըլլար սիրտիս՝ մեղքնայի տարբեր գագոցովով մը խանդալատի այդ պղծիկ-ներուն վրայ։

Ինչու ասկէն չեն ուզեր հասկնալ մեր հանրային գործիչները Պէ՛ գոհողու-թեան ձամբուն վրայ եթէ աղուեր է դա-ղափարի պայքարը, որքան և աղիւ է կեանքին միւս ձամբաներուն վրայ նորէն իրարու հանդիպել, իրարու ձեռք երկա-րել՝ անդին մոռնալով պայքարը, և հոս բերելով ինչ որ սիրտը ունի նոյն գագոցում և ինչ որ միտքը ունի նոյն մտածում։

Այլասերումի այս վրդովեցուցիչ երե-ւոյթին առջև, երբեմն ժամերով եւ իս մէջս կը տուեալով։ Եւրոյնք քիչ մը աղ-նուութիւն կը սկստուի։ Եւ, աւելի, բո-ւր գուրգուրանքը և բոլոր պաշտամուն-քն իսկ անհամար գաղափարակիցներուն և գործակիցներուն՝ չեն գործի լրացնելու սիրտին մէջ ուրիշ պէտքը, չեն հաւատա-րիւր հակառակորդի մը աղուական արտա-յայտութեանը՝ որ քեզի հաւատալ պիտի տար անոր փարած նուազակիւն անկող-ծութեանը, որ քեզի յարգել պիտի տար անձը և անոր հետ իր խելալը։

Ու երբեմն կը խորհիմ, ո՛ր սրտաբեկ վնասութեան գէշ վայրկեանները, թէ՛ կ'արժէ՝ քանզի սիրտին մէջ եղբայրու-թեան պալատները, գաղափարի մը համար՝ որ հակառակ իր բարութեանը կրքեր կը հրահրէ։ Եւ գործի մը չուրջ՝ ուր զաւեր կը սաղորդին։ Մինչև իսկ կը պատահի որ, թուլալով ուխտերէն և խեղանքներէն՝

(2) Այնպիսի ամէն կողմը՝ դատարա-նին մէջ երկու վաստակաւոր կամ խորհր-դարանին մէջ երկու երեսիւնիս կը պա-տահի որ իրար ուստին, իրարու զուգի պատուեն, բայց անգամ մը այդ կոխի չբնափակէն դուրս՝ երկու հակառակորդ եղբայրները կամ բարեկամները ձեռք ձեռք կը քալեն, գլուխ գլխի սեղանի մը առջև կը ճնկնեն, և բան մը չի պատահա-ծի պէս գոհ և զուարթ կը խօսուընտին։ Իսկ մեր մէջ... կը ստակամ խոստու-վանելու։

Յաճախ կայէին դաշոյնն է որ կոնա-կէզ կը տրուի...։

որոնց կըսեմք ինչ զերին կ'ըլլայ մարդ սնդղալարս, կը փորձուի երբեմն, այնքան սիրտը կը յորդաղի խանդա-ղատանքով, երբեք և հակառակորդներն ներում խնդրել...։

Ինչ կ'ըսեմ...։ Սիրտը ինչ ահաւոր սկստութիւններ ունի երբեմն այս կեան-քին մէջ՝ զոր սակայն որքան դժուար է ապրիլ և զոր արդարեւ անկարելի է ընել լուսագոյն։

Կ'ըսենք որ պէտք է նախ ինքզին-քէս ներում խնդրեմ, այս յորդոց վա-րանքներուն համար՝ զոր սիրտը միայն կը լացատրէ։

Ու յետոյ՝ հակառակորդներէս պէտք է խնդրեմ քիչ մը ազնուութիւն, որպէսզի իրենց սիրտը գէթ արժանի ըլլայ իտէյին որուն համար կ'հրապարակեմ աշխատիւ։

Վ. ՄԱՆԻՉԵԱՆ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԿՈՉ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

(ճար. երեկի քիւի)

Կիլիկիոյ շրջանակ. — Կիլիկիոյ շրջա-նակը ամենէն աւելի Միացեալ Ընկերու-թեան կեդրոն մը ընտրուած է, առաջ-նորդուած այն անխուսափելի պահանջէն զոր ազէտը ստեղծեց հոն։ Կիլիկիոյ շրջա-նակի Ընդհանուր Տեսուչ Տիար Միքայէլ Նախնական մասնագէտ գիւղատնտես մ'է՛ նմանի չամայաւարանի երկրագործական բաժնէն շրջանաւարտ, և ծանօթ իր ժո-ղովրդական յուզածներով «Մշակի» և ուրիշ արտասահմանեան թերթերու մէջ։

Միացեալ Ընկերութիւնը լաւ ըմբոստ-ըլլալով թէ իր ծրագրի իսկապէս գործա-դրման համար անհրաժեշտ են նոյն ուղ-ղութեամբ պատրաստուած ուսուցիչներ ունենալ, իր լաւագոյն փափագներէն մին է՝ կրթման հայ ժողովրդի բարեացակամ աջակցութեան վրայ։ Կիլիկիոյ շրջանակի մէջ ալ հաստատել Դիւղատնտեսական վարժարաններու մը, որ միւսինքն ժամա-նակ գիւղատնտեսական օրինակելի աղա-րակ մը ևս ունենայ նոյն շրջանակի մէջ։ Անտարակոյ այս ուղղութեամբ տըր-ւած կրթութեան յաջորդ քայլը անհրա-ժեշտարար հետզհետէ ազնուացած հուն-տեքու, կենդանեկերու և տեղին ու մի-ջավայրին յարմար նորագոյն մեքենաներու մատակարարելն պիտի ըլլայ։

Տնօրէն Ժողովը. — Միացեալ Ընկերու-թեան գործունէութեան կանոնաւորման և հակադէմ համար Ընկերութեան Տնօրէն Ժողովը կազմակերպած է Կեդրոնական Դիւղանը Կ. Պոլսոյ մէջ։ Դիւղանը կանո-նաւոր և յարմար յարաբերութեան մէջ է գաւառներու հետ։ Կը հաւաքէ վիճակա-ցոյցներ և ամէն տեղեկութիւններ որոնք կը վերաբերին գաւառական կրթութեան։ Միացեալ վարժարանները կը դառնան արթն հսկողութեան ներքև և պարեւ-րական վիճակացոյցներ ու հաշուետու-թիւնները կանոնաւորաբար կը հաւա-քուին ու կը պահուին Կեդրոնի մէջ։ Մասնաժամանակէն կազմուած Կրթական Յանձնախումբ մը Տնօրէն խոր-հրդին կ'աջակցէ կրթական խնդիրներու ուսումնասիրութեամբ և միացեալի ծրա-

դրին համապատասխան կրթական ու գիւղատնտեսական դասագիրքերու ընտ-րութեամբ ու սրտատառութեամբ։

Համալսարանի ղեկավար. — Միացեալ Ընկերութիւնը գաւառներու մէջ հաւա-կրթութեան ու գիւղատնտեսութեան ծա-ւալման հետ գուզեթի մասնաւոր խնամք մ'ունենցած է ամենաերթ իր կրթ-թական մշակներուն հրահանգ տալ ջանա-ղիւր ըլլալ զրազի ցեղերու հետ համերա-խութեան ու սիրոյ ոգին մշակել, և գոր-ծակցիլ անկեղծօրէն երկրի նիւթական, բարդական ու քաղաքակրթական բարձ-րացման ու յառաջդիմութեան։ Միացեալ վարժարաններու մէջ մարտնչի լեզուին հետ գուզեթի մասնաւոր ոյժ տրուած է պե-տական լեզուի տարածման, և շատ տե-ղեր ալ զրազի ցեղերու տղայք սիրով ըն-դունուած են իր կրթական չէնքերէն ներս։ Միացեալի տնտեսներ ու պատա-խանասու պաշտօնեաներ ամենամտերիմ յարաբերութեան մէջ են տեղական կու-սակարներու և կառավարական պաշտօն-եաներու հետ։

Միացեալ Ընկերութեան այս երկամ-նայ գործունէութիւնը դրաւական մ'է իր ազադայ ձեռնարկներու յաջողութեան և գործունէութեան ընդարձակման։ Սակայն, Հայ ժողովուրդը, Ընկերութեան ապաւն, աջակցի ու ոյժը դու ինքի հո։ Առանց քո զրական, անձնուէր ու առատաձեռն գործակցութեան՝ Հայոց Միացեալի սկսած գեղեցիկ գործը կրնայ վտանգուիլ, կրնայ վիժիլ։ Ամէն հայ, ո՛ր որ ալ գտնուի, ինչ պատկարի ալ վերաբերի, ազգայն տըլլալ՝ կամ հարուստ, աղէն ըլլալ կամ գիւղացի, կրծական և քաղաքական ինչ գաւառներ ալ պատկանի՝ կարող է և պէտք է որ միասնայ Միացեալ Ընկերու-թեանց, Իւրաքանչիւր հայ անհատի կողմէ կանոնաւոր ամառվաճար մը, որքան ալ անչափ ըլլայ, երբ վճարող անգամներու թիւը տասնեակ հազարներով հաշուուի, Ընկերութիւնը հալածալիս ապահովուած ի վիճակի պիտի ըլլայ մղում տալ ազգա-յին կրթական գործին զարգացման և կեդ-րոնացման։

Ընդհանուր ձգտում մը կայ ազգային միօրինակ կրթութիւն մը ստեղծելու։ մէկ սիրտ, մէկ հոգի, մէկ խելալ ներշնչե-լու ամբողջ հայութեան։ Եւ այս աղիւն-ձգտումին իրականացման համար ամէնքը աչքերին դարձուցած են զէպի Հայոց Միացեալ Ընկերութիւնը, ու ՄԻԱՑԵԱՆ ալ, հայ ժողովուրդը, զէպի քիչ կը զտո-նայ և արձագանք կը հանդիսանայ բնա-գաւառի Հայու կողմէ։

ՅԱՅՈՒՆ ՄԻԱՑԵԱՆԻ Կողմէն է ազգա-յին միութեան, ազգային համալսարան-թեան պահանջ լրացնել, ու ցրուած, խորթացած, էքած հայութիւնը հաւաքել կրթական սուրբ խորանին շուրջ, Հոգ, այդ խորանին մէջ պիտի զարգանայ նորոգ Հայութիւնը, ու ներքին կոխը պիտի ա-տէ, երկպառակութեան քողը պիտի պատ-ռէ, սին վերացականութեան պիտի հեռա-նայ, ու համախմբուած, խաղաղիկ ու ջանասէր հոգ Հայ պիտի փարի Մայրնի հողին, և Մայր Բնութեան ծոցը թագ-նուած գանձերը իր մեղուաբան ու տնտե-սագէտ ձեռքերով Ազգային Սեղանին վը-րայ պիտի բերէ։

Հայ ժողովուրդը,

Բու վերելքները հոր ուղղութեամբ վախուած կրթութեան միջն է. օտար հո-վեր թո՛ղ քիչ չը տարուբերեն։ Դիտակ-ցութեան ու վերադարձումի այս օրե-րուն գեղեցիկ ու աղիւն պատկերներն մը կը ներկայացուի քիչ կատարելու քու գերազայն ազգային պարտականութիւնը, գործակցելով Հայոց միակ կրթական ըն-կերութեան՝ ՀԱՅՈՒՆ ՄԻԱՑԵԱՆԻ։

ՄԻԱՑԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻ ՀԱՅՈՒՆ

ԻՆԹԵՐՎԵՒ ՄԻ Ն. Բ. ՔԵԱՄԻԼ ՓԱՇԱՅԻ ՆԵՏ

Մեր ընկերացիները զիտեն արդէն որ Ն. Բ. Քեամիլ փաշա՝ նախկին Մեծ-Վէ-զիրը քաղաքս հասած է ձմեռը հոս ան-ցնելու համար։

Ուէֆօմ թերթի խմբագրապետ Տօքթ. N. Z. այս առիթին օգտուելով փութա-ցած է ուրբաթ օր էնթէրլի մը ունենալ Ն. Բարձրութեան հետ, անոր Կէօղ թէ-վիէն բնակարանը, նախքան անոր Կիպ-րոս մեկնելը, որ իր ծննդավայրն է և ուր քանի մը շաբաթներ անցնելու մտադրու-թիւն ունի։

Ուէֆօմի խմբագրապետն այն հարց-մանը թէ՛ ինչ է ձեր բարձրութեան կար-ծիքը ներկայ քաղաքականութեան վրայ, նախկին Մեծ-Վէզիրը պատասխանած է.

— Տէր, ես իմ կարծիքս ազատօրէն պիտի յայտնեմ. ոչ մէկ լաւ բան կը տես-նեմ այսպիսի թիւու ազգայնամոլ քաղա-քականութեան մը մէջ, զէպի անդունդն է որ կը դիմենք, մեր ներկայ քաղաքագէտ-ներու բռնած դիրքը վտանգաւոր է և ես չեմ կարող կանխատեսել այս խեղճ կայս-րութեան ապագան։

— Կը կարծէք, Բարձրապետե՛ Տէր, որ Ռուսաստանի հետ համաձայնութեան մը արդէն վերջանած գործ մը եղած ըլլայ։

— Ձեւ կարծիքս այդ, Այդ համաձայնու-թիւնը, որուն շուրջը շատ աղմուկ յա-րուցուեցաւ և այնպիսի անգամներ ալ հերքուեցաւ, ուղղափառական տեսակէ-տով ոչ մէկ արմէք ունի Թուրքիոյ հա-մար, ուրեմն և ոչ մէկ կերպով օգտակար է։

— Եւ ինչ կարծիք ունիք, Տէր, Թուրքիոյ երբեք չեղանկարելիութեան մէջ մտնելուն վրայով։

— Բայց ես բոլորովին հակառակ եմ ատոր։ Որովհետեւ Թուրքիոյ ամբողջու-թիւնը պահպանուիլը երաշխաւորուած է Պէրլինի դաշնագրութեամբ։ Ուրեմն եթէ մենք ներկայիս կիսանք երեք պե-տութեանց դիրքը, մենք կ'ունենանք ու-նեք ուրիշներ ալ որոնք իրենց պայմանա-գրութեանէն ազատելու համար, պիտի ու-զէին ստեղծել անխորտուրթիւններ։ Ահա-ւասիկ ինչու համար էր որ քիչ առաջ կը-սէի թէ՛ ներկայ քաղաքականութիւնը մեզ կը տանի զէպի անդունդ։

— Պիտի հաճէ՞ք, Իշխան, ինքի ըսել թէ՛ ինչպէս կը մտածէր Ձեր բարձրու-թիւնը նորագոյն Թուրքիոյ իր սահմանա-կից երկրներու հետ ունեցած վերաբե-րութեան մասին, որպիսին է Յունաստա-նը։

— Ես այն կարծիքն եմ, Պարոն, որ մենք պարտինք Յունաստանի հետ յարա-

— Ի նչ կրեսս։
— Ես ալ չեմ գիտեր թէ ինչ կ'ըսեմ... կամ՝ աւելի ճիշդը՝ կ'ըսեմ թէ... պէտք է մենք ալ մեր վրէժը լուծենք։
Պ. Մարսինի կատաղօրէն բռնեց Ժիւ-լիայի ձեռքը։
— Հիմայ հասկցուեցաւ որ Կասթինը միայն կը սիրէի։
Ժիւլիա ալ աւելի կատեղեցաւ։
— Միթէ ես սրտի տէ՛րն եմ, Երբեմն անկալ կը սիրեմ, երբեմն քեզ։ Երբ զիս կը սիրէի, կ'ընէի ինչ որ սիրէի, Ժամանա-կը եկած է որ այլեւս կ'ընէի միայն սիրես։ Եւ վայրկեան մը լսելէ յետոյ,
— Դալով ինքի՛ այսուհետեւ ո՛չ մէկը պիտի սիրեմ, ո՛չ միւսը։
Ժիւլիա մեղմուեալ աստիճան կը սիրէր Կասթինը։

Պ. Ք.

Մինչև այն ատեն Պ. Մարսինի սի-րած չէր իր կինը։ Անոր գեղեցկութեան

և առաքինութեան համար իր զգացած ամենաշնորհ համակրութիւնը չէր կրցած մինչև խանդավառ սիրոյ տանիլ զինքը։ Ինքզինքը գոհ զգացած էր այս ամուս-կան բարեկամութեան մէջ՝ ինչպէս գոհ կ'ըլլայ մարդ իր ընտանիքին մէջ, բայց պայմանաւ որ տունէն դուրս վնասէ իր գուարճութիւնը։ Յանկարծ յաջաջում մը տեղի ունեցաւ իր մէջ։ Այնպիսի ատեց իր կինը որ վերջ ի վերջոյ սկսաւ սիրել զայն։ Հիմայ որ կորսնցուցած էր զայն՝ ցաւե-ցաւ զայն կորսնցնելուն, կամ՝ աւելի ճիշդը՝ չի կրցաւ համակերպիլ այս կո-րուստին։ Պիտի ալ աւելի գեղեցիկ երե-ցաւ իրեն։ Անոր աչքերէն հարաւորութեամբ երևան բերած նկարագիրը կը նուաճէր զինքը։ Սէքը կը կառնէ հոն ուր ապաս-տան կը գտնէ, բաղկը կը փաթկնուի մեծ ծառերուն վրայ, սիրտը կուգէ հաղան-գիլ մինչև վտանգութիւն։ Միւս տիրապետ-ուողն է որ աւելի կը սիրէ։
Դերկոմը չէր զազերի զարմանալ։

Կարելի՛ բան էր որ ընտանեկան կեանքի համար այնքան լաւ չիտուած կին մը, մինչև այն ատեն աղկան և ամուսնի պար-տականութեանց նուիրուող կին մը այս ու... ան բացէ ի բաց ընդվզեր և յաղթէր իրեն, ինք որ միշտ իշխած էր անոր վը-րայ։ Սակայն իրերը այսպէս էին. տէրը ամենախոնարհ ծառայ զարձած էր, գե-րին հաստատուած և վճռական ձեռքով մը բռնած էր մականը։
Դիւլիա որ պարահանգէսին հետեւալ իրիկունն էր որ Պ. Մարսինի նորէն տե-սած էր իր կինը։ Առանձին ըրած էր իր ձալը, որովհետեւ Պիտի չէր ուզած սեղան նստիլ ըսելով թէ տնոյ ունէր։ Դերկոմը կէս-կուշտ կէս-անօթի կ'աւ սեղանէն և անհամար եղանակաւ մը դիմող զարկաւ Պիտիի դուրս, այս վերջինը չի պատաս-խանէր. զերկոմը ներս մտաւ առանց քաշուելու։
— Տիկին, լաւաւ, քանզի ունեցողը դուք չէք, այլ ես։ Կեանքը անկարելի դարձու-

“ԳԵՂԵՆՔ” Ի ԹԵՐԹՈՆԸ [34]

ԱՐՍԷՆ ՇՈՒՍԷՅ

ԴԵՍԱՍԻՈՐ ՄԱՐԱՀԱՆԵՍԻ
ՏՐԱՄՄԸ

Պ. Ք.

Ժիւլիա գունաթափ եղաւ։
— Ի՞նչ կ'ըսես։
— Ինչ որ ըսաւ ինքի կինս։ Այո՛, վրէժ լուծեց և երեսս ի վեր խոստովանե-ցաւ այս նախատիքինը։
Ժիւլիա բարկութեան կատեղեցաւ։
— Ահ, վրէժ լուծեց, Կասթին խա-բէց զիս։
Այս վերջին բառը նետի մը պէս մեկ-նած էր Ժիւլիայի չրթունքներէն։

Ք Ո Ւ Ն Տ Ե Ղ Ը

Ա Մ Ե Ն Ի Ն Չ Ի Հ Ա Մ Ա Ր

ԵԹԷ ԱՄԵՆ ԲԱՆԻ ՄԷՋ ԿՈՒԶԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ

Կառաւորման ամենէ աննշան պէտքէն մինչեւ ամենէն կարեւորը պիտի գտնէք

Տ. Տ Օ Ն Ի Կ Ե Ա Ն Ե Ի Ը

Վ. Ա. ՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ՇԵՇԷՃԻԼԷՐ ՓՈՂՈՑ Բ. 63-65

Դուք որ ձեր տունը կառուարեալը պէտք ունիք, Դուք որ ձեր գրասենեակը կառուարեալ կը փափաքիք, ձեր տրամադրութեան տակ ունիք փաճառատուն մը որ առաջին անգամ ըլլալով Իզմիրի մէջ կ'ըրալի մասնագետքէն այդ տեսակէն ուր:

Ճոխ ու գրաւիչ գանազանքիւն սրօթանկրու, Սեպակի ծածկոցներու, Մանամկալներու, Բուրդէ ու շամկակէ պլանքներու, Մաշակներու, Օրօրօցներու, Ճիւղերի իրերուներու, Երկրներու, Գորգներու եւն. եւն.

50-12

ՍԹՈՐԵՐ 14 դուրի անասանի զինեմ սկսեալ որչափ ոգէ վաճար անեմն դուստահան ճաշակի տեր տիկներ:

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՐԻՈՒՄ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԼՈՆՏՈՆ ՄԷՋ 178216

ՀՐԴԵՂԻ ԶԻՒՂ ԴՐԱՄԱԴԼՈՒԻ ԵՒ ՊԱՀ՝ Տ Ա. Ո. 4,500,000
ՏԱՐԵԿԱՆ ԲՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ » » 1,500,000
ՄԻՆՉԵՒ ԱՅՍՈՐ ՎՃԱՐՈՒՄ ՎՆԱՄՆԵՐՈՒ ՓՈՅԱՐԷՆԸ » » 45,000,000

Այո հանրածանօթ ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ շէնքեր, ապրանք կարասիք, ելլն նպատաւոր սպայմաններով:

150-10

ԻԶՄԻՐԻ ԼԻԱԶՈՐ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻ-ՉԵՆԵՐԸ

Լ. Լ. ԿԱՐՊԵՏԵԱՆ

Այի Եօրկի Կոստան Սիւրիակեան ֆլէրսանէ Թիւ 9-13

Վայելչաւոր Կիները

ՈՐՈՒՑ ԿՈՒՉԵՆ ՓԱՀՊԱՆԵԼ

ՈՐԵՆՑ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻԻՆԸ

ԳԵՏԷ Ե ԱՄԵՆ ՕՐ ԳՈՐԾԱԾԵՆ

ՇՋՄԱՐԵԹ

ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆԸ

ՎԼԻՍԷՐԻՆՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ՀԱՐՈՒՄ 1860

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՐ ԿԱՐԳԱՆ ՇԵՏԵԵԱՆ ՏՈՂԵՐԸ

ԿԱՌԱՐ ԵՐ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ Կատարեալ չըլլալ տանից գոյնի մարդու-
Յեան, Բոլոր այն տիկները որոնք հոգը ունին այս Թանկագին ձիւրքեր անկո,
բուստ պահելու, պէտք է բացարձակապէս մերժեն գործարարներ այն ածանցիկ
արտադրութիւններուն որոնք շնորհալից ունենան ծախու կ'հանուն Գործածուած
նախնական նիւթերուն ստորին տեսակէ ըլլալն է որ ներքին կ'ընէ այդքան
աժան ծախիլ զանոնք, Այս պատճառաւ նուազ ստորին տեսակները պատրաստուած
են մեղրամոմով կամ օճառով, որոնք օդին մէջ կ'յորնան, և միւս տեսակները, աւե-
թ փտանգաւոր մորթին համար, կ'պարունակեն այն տեսակ ճարպի որոնք կ'ծձախն,
և քիչ առնեն առաջ կ'բերեն անդարմանելի կարմրութիւններ և խորշոմներ:
Միայն ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆԸ ճնարուած 1860ին, զուտ նշայի Կլիւսթրօյի բաղադ.
բուած առանց ո՛ր և է նիւթի իրապէս առողջապահական արտադրութիւն մըն է
բովանդակ աշխարհի մէջ բոլոր վայելչաւոր կիներէն ընդունուած է և նոյն իսկ
իւր անունը յաջողութեան պատճառաւ է որ բազմաթիւ կեղծ նմանութիւններ երե-
ւան կ'ըլլեն ամէն օր:

1900ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ արժանացած է Ոսկի Միտալի,
ի հարկէ ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆԻ գինը աւելի բարձր է կեղծ պատրաստութիւններու
գինէն և աւոր պատճառը իսկապէս իր նախնական նիւթերուն ազնիւ տեսակէ ըլլալն
է, որովհետեւ բոլոր ծախողները կ'իտաստմանին թէ հակառակ անոր համեմատաբար
բարձր գնով նուազ կ'շահին նմանութեան ուրիշ տեսակներու վրայ:

Բնաւ մի վարանիք ուրեմն պահանջել ճշմարիտ ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆԸ, միշտ լաւ ու
բազմութիւն ընկող վերնի վաճառանիշին և յաւէտ երիտասարդ ու Թարմ պիտի
նաք, մինչդեռ ձեր գրացուցիկները պիտի պատահան՝ ցաւելով իրենց սխալ խնայա-
ւածեան վրայ:

Ա.Ջ.Գ. ՆԻՐԱՃԱՇԱԿ ՏԻԿՆԱՆՑ

Ձեր գնումները միշտ ԼՈՒՎՐԸ au «LOUVRE» վաճառատունէն, Յրանկաց Թաղ
Ուր գտնաւ, ճաշակի նրբութիւն, Տեսակ-երու ճոխութիւն և Բարիգեան ամենազին,
չին նորաձեւութիւն (Dernière Création):

Նգանակի վերջին նորութիւնները ինչպէս՝

Շէվիոթ (cheviotte), Կրօս սէրժ (grosse serge), Տիակօնալ (Dsagonal gros cole) —
Հօմսփուն (Homespun), Սանկլիէ (Sanglier), Բօթ շըվալ (cote cheval) Սաթէն տիրէթ
թուար (Satin Directoire), Սաթէն սօլիլ (Satin Soie), Գաշմիթ տը սուա (Cachem
de soie) Amazon décatie etc. — Ամենաոր գոյներով և անմրցելի զիններով:

«ԼՈՒՎՐԸ» Յրանկաց Թաղ

150-55

ԳԱԼՓԱՔԵԱՆ ԵՒ ԿԻՐԻՒՆԵԱՆ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ԲՈՅԱԼ ԵՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնադ 1720ին Ի ԼՈՆՏՈՆ

Դոյք ընկերութեան Ա. Ո. 5,000,000
Վճարեալ Ապահովագրութիւններու » » 42,000,000

ՀՐԴԵՂԻ ԶԻՒՂ. — Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն տեսակ
կալուածք, կարասիք, ապրանք, նպատաւոր պայմաններով:

ԿԵՆԱՑԻ ԶԻՒՂ. — Ընկերութիւնը նպատաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ
ամբողջ կեանքի տեղութիւնը վրայ: Նոյն ապահովագրութիւնը, Ընկերութեան
ապահովագր չթիւն ևն. ևն. Աւելի մանրամասնութեան համար դիմել:

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Քննիչ պատուիրակ

Ս. ՈՒԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. Գործակալներ

250-205

ՄԵՇ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻ

Ք Ա Մ Է Լ Ի Ա Ի

(Նախորդ Սաւարիքեան)

ԵՒ

ՄԱՍՆԱՃԻՂ ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ Բ. 33

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Զմեռնային յառաջիկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք,
որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նորաձաշակները:

Գիններու անհամեմատ աժանութիւն, ապրանքներու տոկունութիւն: անմրցելի չե՛
Այցելեցէք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻՍԹԻ վաճառատունը՝ ամբողջելու համար:
125-54

ՏԵՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԵՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

ՋԱՐԵՋ ՆՈՐՉԱՐԻ

Հայոց Թաղ ԲԷՅՈՒԼ Զառամար

Կեդրոնական գեղարարը զովեստի պէտք
չունի, ծանօթ է արդէն բոլոր իզմիրի:
Թարմ և անխաղաղ գեղեր, պատրաս-
տութիւնը արագ և կարեւորը աման:
Հոն կ'յաճախեն անհատներ բժիշկներ:

150-97

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE
BRANCHE-MARITIM
ETABLI A LONDRES
EN 1720

Միայն Ապահովագրական Ընկ. Խիստ
նպատաւոր պայմաններով, Մանաւոր պայ-
մանագրութեամբ մը ընկերութիւն կ'ապահ-
վար նաև կրակի արիւմներ, 10 օրուա-
պայմանաւածով մը լիբերացներու (Doeks
մէջ ինչպէս յԱՅԳԻԱ Նախկին և զիւստ
տօքերու մէջ ինչպէս Մարտիլի, Հաւոթ
Համալորի ևն. ևն.:

Իզմիրի Ներկայացուցիչ
F. BLACKLER